

Előfizetési árak:

Házhoz hordással vagy postán küldve:

Egész évre . . . 14 ft — kr
Félévre . . . 7 — „
Negyedévre . . . 3 — „ 50
Egy órára . . . 1 — „ 20
Egyes szám ára 5 kr.

Kiadóhivatal:

Endrényi Testvérek könyvkereskedése Szegeden, hová az előfizetések s a lap szétküldésére vonatkozó fölszólalások intézendők.

SZEGEDI HIRADÓ

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után is.

Szerkesztői iroda:

Klausz-tér, Káross-ház I. emelet, hová a lap szemléi részét illető minden közlemény intézendő.

Bérmintelen levelek nem fogadjanak el.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Hirdetéseket

és nyitltéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt áron vesz föl.

Országos ipartanács.

Szeged, szept. 11.

(F.) Az ipari productio nálunk még igen sok téren a kezdet nehézségeivel küzd. S e küzdelme annál nehezebb, mert nem egyrangú, hanem fölénytel biró versenytársak ellenében kell versenyeznie, t. i. a külföldi sokkal fejlettebb ipar ellenében. Azért az ipar nálunk kétségkívül rászorul arra, hogy olyan oldalról erős és határozott támogatásban részesüljön, ahonnan a támogatásnak ugy erkölcsi, mint anyagi tekintetben erős alapja és háttere van. Nem oly fejlett a magyar ipar még sok ágában, hogy a maga lábán szilárdon megtudna állani a külföldi verseny hatalmas ellenáramlatával szemben.

A leghathatóbb erkölcsi és anyagi támogatást természetesen a kormány nyújthatja. Mert erre bizony iparunk annál is inkább rászorul, mivel a tapasztalás azt igazolja, hogy nálunk a tőke és a vállalkozó szellem gyakran oly bizalmatlan és félsős, hogy akár-hányszor egy egészséges eszme is épen azon körökben, melyek hivatottak és képesek volnának annak megvalósítására, nem talál elegendő bizalomra és vállalkozásra addig, míg felülről egy

bitató szó mintegy államilag helyben nem hagyja a fölmerült eszmét. Addig amíg csak egyes magánemberek beszélnék egy-egy tervről, az előkelő tőkepénzesek azt hiszik, hogy a dolog nem kell komolyan venniök, de mihielyt a felső körökből egy helyeslő intelmet észlelnék, azonnal enyészik a bizalmatlanság s az eszmét megbeszéli, fölkarolják. Azért kétszeresen indokolt és igen nagy praktikus jelentőséggel bir a kormánynak rendszeres és tervszerű actioja a magyar ipar érdekében.

Ezen szempont vezérelte fíradhatlan tevékenységű és alkotásokra mindig kész kereskedelemügyi miniszterünk, midőn ismét egy új testületet szervezett, melynek föladata az ország ipari haladását előmozdítani és a kormánynak actiojában, melyet az ipar emelése érdekében folytat, szakértő tanácssal szolgálni. Ez az új testület az „országos ipartanács”, mely a napokban tartotta első ülését Baross Gábor személyes elnöklété alatt.

A miniszter ugyanis az imént jelzett helyes gyámokodási elvből indul ki s azt tartja, hogy nem elégséges, ha a kormány csak általában adja jelet jóakarátának szemben az ipari tő-

kevényekkel és ezeket esetről-esetre támogatásban is részesíti, hanem az állam föladata a közgazdaság praktikus kérdéseiben sokkal realizistikusabban fogja föl s azon alapelvől indul ki, hogy az államhatalomnak az ipari fejlődés érdekében rendszeres és tervszerű tevékenységet kell folytatni.

Maga a miniszter természetesen nem bírhat részletekre terjedő körültekintéssel, hogy egyes iparágaknak is kijelölje az útját. Itt kezdődik ennél fogva a szervezett ipartanács föladata, ebben fekszik annak jelentősége. Az ipartanács lesz hivatva az állandó összekötőt kapcsot képezni a miniszter és a praktikus élet között.

Az államférfiak jó és eredeti eszméiket, melyeket aztán tekintélyük és befolyásuk segítségével megvalósítás felé vezetnek, mindig a praktikus életből és a praktikus emberekkel való érintkezésből merítik. Ezért az ipartanács a praktikus élet adatait és tapasztalatait fogja gyűjteni és föltárni.

Az ipartanács tagjainak névsora kezeskedik arról, hogy e testület föállítására nem üres formáság, működése nem lesz meddő, csupa oly férfuból áll, kik vagy vezetők az ipari mozgalom terén, vagy praktikus ipar em-

A „SZEGEDI HIRADÓ” TÁRCZÁJA.

A levél.

— Francia novella. —

(Folytatás és vége.)

A parancsnok ölömszínű lett; fölkel, s merev szemekkel inkább tántorgott, mint járt, szük kabinjában föl s alá, minduntalan valami butordarabhoz ütődve, miáltal egész teste surlódásokkal lett elboritva. Mérges szunyogok véresre csípték föl arczát, s ő hagyta őket, nem is uzte azokat kezével el. Képtelen volt lábán megállni ő, a tengerész!

Iszonyu kinokat szenvedett a szerencsétlen.

Nem volt semmi vigasza, semmi enyhülés vagy reménye. Vajjon igaz volt-e a gyalázatos vád? Ki bizonyíthatná azt be? Kitől tudhatná meg a valót, mely bármi szörnyű lenne is, mégis kevésbé lenne gyötrelmes, mint a kinzó bizonytalanság! Ki téphetné ki lelkéből a szörnyű gyanút, melyet egy gyáva, kit nem is ösmert, mérges nyíl gyanú röpített szívébe.

Megátkozta a tengert, melyet eddig úgy szeretett. A kegyetlen, az engesztelhetlen tengert, mely őt a bizonytalanság lángoló érzetétől gyötörtetve vitte tova a messzi távolba.

S még ama szomorú vigasza sem lehetett, hogy az esetre, ha mindez csak aljas rágalomnak bizonyulna, melynek czélja csupán az ő megkínzása lenne, — még azon elégtételt sem szerezhetne volna meg maga-

nak, hogy az illetőt halálos bosszujával süthassa.

At villant agyán az is, hogy a hajót visszaterelei, vagy tán csolnakon, bármily ürügy alatt visszatér Toulonba, s ott meggyőződve a valóról, megfojtja a hűtlen kedvese karjai között. Lehet, hogy elveszítene tengerésziszti állását, s tönkre teszi jövőjét. De mit bánja ő ezt! Nem volt-e mind ennél iszonyubb a jelen kinzó gyötrelme?

Ámde a kötelesség szózata, melynek husz év óta kizárólag engedelmesskedett, hangosabban szólalt meg benne, mint fájdalom. Nem! Végig kell haladnia az előirt uton, nem fog attól eltérni. És ha belehal? Annál jobb reá nézve!

Ah, az aljas föladó a legfurfangosabb módon eszelte ki e gyötrelmet számára! Bármi lehetett is annak sérelme, bosszuja teljesen sikerült!

A parancsnok másnap sápadt, a szunyogoktól véresre csípték arczát, beessett szemével, amint ingadozó járással megjelent, kísértetnek hasonlított.

E nap óta nem lehetett többé ráismerni. Kabinjába zárkózva maradt egyedül s csupán szolgálati ügyben érintkezett tisztársaival. Szeszélyes, csaknem rideg modora mindenkit megfélemlített s megközelíthetlenné tette magát. Néha fölment a födlizetre s annak karfájára támaszkodva, órákhosszat volt a tenger nézésében elmerlve.

— A parancsnok beteg, véleményezték a tiszték.

— Eh mit! szolt az orvos. Az oly emberek betegsége ez, kik 45 éves korukban nősilnek: s ez a baj gyógyíthatlan!

Mikor erről egymás között beszélni kezdettek, Marnes ur homloka alig észrevehetőleg összeranzolódt; soha sem szolt valamit közbe s kutyaját szokta olyankor simogatni.

Egy izben Marnes személyes összekötetési révén rászánta magát arra, hogy a parancsnoktól eme titkoszerű szomorúság okát, mely a hajó legényiségét nyugtalantotta, megkérdeje.

— Barátom, — szolt a parancsnok töredezett hangon — csak annyit mondhatok, hogy vannak a földön olyan teremtsékek, kiket az ember izze-porrá szeretne zúzni!

Az örültség kezdete volt-e ez? avagy megtudotte tán valamit? . . . De hát ki föözhetne volna föl neki a szörnyű titkot itt ég s víz között?

A „Penelope” szerencsésen Haiphongba érkezett, hova a csapatokat szállítandó volt s Cochinchina felé vette útját. A hajón mi sem változott. A parancsnok nem jött ki buskomorságából. Marnes pedig megőrizte tartózkodó viselkedését, melylyel egy folyton növekvő nyugtalanságot palástolt el. Mindazonáltal észlelni lehetett a parancsnok, hogy mentul jobban közelednek Maigen felé, annak inkább kiűzött erélyesen levertsége ellen; homloka néha-néha földehült s arczát futó pir önté el. De nyugalma még nem tért vissza, bár kétségbeesetten védekezett kedélye lenyugvózáse ellen. Egy hírnöknek kellett ez idő körül Franciaországból Maigenbe érkeznie s a szerencsétlen elképzelté magának, hogy egy levelet fog kapni, amely czáfolatot, vagy legalább magyarázatot fog tartalmazni. Sőt talán

berek. Egyébiránt a legnagyobb garancia az, hogy ez intézményt Baross Gábor alkotta meg és vezeti, ki formáságot és meddséget nem ismer.

Az ipartanács üléseit a kisipar kérdéseinek megvitatásával kezdette meg s máris konkrét megállapodásra jutott, amennyiben az ipar-raktár szövetkezet létesítését kimondta. Ennek czélja, tagjai termelés- és hitelképességének közös gazdálkodás és hitelnyújtás általi előmozdítása oly formán, hogy a szövetkezet és tagok által előállított mindennapi szükséglethez tartozó iparcikket átveszi, azokat közös raktárba helyezi, azokra értékük kétharmadrészig előlegét nyújt és az átvett és elhelyezett árukat bizományképpen úgy a belföldön, mint esetleg a külföldön eladja.

Félreismerhetlen ennek a czélnak nagy jelentősége, mert hisz éppen a kisiparnak legégetőbb baján segít. A kisipar megőljö az, hogy egyrészt pénz hiányában nem képes produkálni, másrészt meg czikkét huzamosabb ideig nem tarthatván készletben, kénytelen azokat alacsony áron, esetleg veszteséggel eladni. A szövetkezettől azonnal kaphat a kisiparos pénzt, áruja kétharmadát előlegül s a szövetkezeti raktár annak jobb árát és biztos bevételt inkább szerezhet.

A tőke s a hitel szempontjából az iparszövetkezetek megvalósítása új korszakot jelent a kisipar életében: a megizmosodás és a versenyképesség korát. Mert a kisiparnak ezen intézmény alapján szakadatlan rendszeres foglalkozása és egészséges termelése lesz.

Az ipartanácsnak tehát már első határozata is nagy jelentőségű úgy közigazdasági tekintetben, mint a praktikus élet szempontjából. És arra vall

éppen annak bizonyítékát, hogy hazudtak neki.

Es ezen eszme halalos fájdalma sötét éjszakájában jótékony álom gyanánt enyhülést szerzett neki s a remény gerőnde szikráját cseleszt föl benne. Elkeseredetten kapaszkodott eme reménységűbe, mint mikor egy hajótörött az utolsó roncsdarabba fogódzik. Hisz eléggé soká tartott iszonyú gyötrelme s eleget szenvedett már, gondola.

Ah, mi gyötrelmes is lehetett kinja, ha más vigaszt, vagy enyhülést nem talált, mint emez agyrémet.

Végre a révparthoz ért a hajó. Az egyik postacsomag egy sárga s egy fehér borítékú levelet tartalmazott, a fehér a parancsnoknak szolt, míg a másik, melynek czíme gyakorlott kézírásra vallott, üzleti levélnek nézett ki. Marnes ur részére érkezett.

A tiszték mind oda tódultak a hidfőhöz, hogy hírműköket ki-ki mentül elebb találja meg, a parancsnok is a többiekkel. Ime, az annyira óhajtott levél kezében volt s nem merete azt fölnyitni . . .

Egyszerre csak amint Marnes kabinja felé tartott, valaki véletlenül hevesen meglökte.

A kezében tartott levelet az összeütöközés folytán elejtette kezéből, s az egészen fölnyitva esett a parancsnok lábához, ki gépszerűen hajolt le, hogy azt fölvegye.

Csak pillanat műve volt az egész: hadsegéde fürgébb lévén, mint ő, gyorsan

e kezdet is már, hogy oly komoly és sikeres lesz a további működés, amint általában Baross Gábor kezdeményezéseinel tapasztalni megszoktunk.

A kisiparosok első sorban, s a fogyasztó közönség és a magyar ipar minden barátja, vagyis minden magyar ember, örömmel üdvözlö a kereskedelmi miniszternek e legújabb akcióját.

H i r e k.

Kereseti adó-tárgyalások.

Szept. 11. Gyógyszerészek, gyufagyáros, harisnyakötők, homökkereskedők, halászek.

Szept. 12. Husosok, hentesek, nevelőintézet tulajdonosok, jégverem tulajdonosok, juhvirgók és kádárok.

Szept. 13. Kávész tulajdonosok, kaptafakészítők, cipészkelek-üzlet, kalaposok, kovácsok.

— **Láng államtitkár Szegeden.** Mint jeleztük, Láng Lajos pénzügyminiszteri államtitkár Enyedi Lukács osztálytanácsossal s Teleszky János min. fogalmazóval Szegedre érkezett, hogy itt is tanulmányozza a fogyasztási adókezelést. Az államtitkár e czéliből tavagolással reggel 9 órakor Nyíri Bálint v. javadalmi hivatalfőnök kalauzolása mellett, Enyedi s Teleszky kíséretében először is a »budai« vámhivatalhoz köcsizött ki s ott alaposan áttanulmányozta mind a behozatali vámok, mind a fogyasztási adók könyveit s megvizsgálta a kezelést. Innen, a körtőlésen keresztül, a szesgyárba hajtott az államtitkár, ahol Polgár Imre igazgató kalauzolása mellett az aprólkosság megtekintette a gyár berendezését, érdeklél szemlélte a gépeket, óráit, s különös figyelemben részesíté a gyárral kapcsolatos ökor-hizlaldát. A szesgyárból a pénzügyi palotába köcsizött a magas vendég; itt Ferenczy Aladár titkár fogadta s bemutatta neki a pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségét. A pénzügyigazgatóságnál pár perczet töltött mindössze az államtitkár s az ügyke-

lehajolt tulajdonár, s halalosan elspápd arczal bár, de külsőleg teljes nyugalmat színlelv, távozott.

Késő! Egy másodpercz elegendő volt arra, hogy a parancsnok neje kézírását fölismerje, amaz angolos hosszukás írást, mely egészen azonos volt az éppen kibontott saját levele vonásaival.

Mintegy szíven találva, folugrott, homlokára szorította kezét s ezt oly mozdulattal, mint mikor valakit a megfúlás környez.

— Fogjátok meg azt az embert! kiáltá rikácsoló hangon . . .

Vegyétek őrizet alá! ő az! . . . ő! a nyomorult . . . de hát őljétek már meg, mint egy kutyat! Nem tudjátok, hogy ő a kedvese?

Amint ott révedező, vad tekintettel a kezével hadonászott, őrltnek nézett ki. Körril állottak, hogy a kinos jelenet a legénység elől elítoktassék s visszatartsák attól, hogy Marnesre vessen kopant.

Hirtelen egész csendesen megállott, kezével a levegőbe kapkodva, előre nyujtott karokkal esett tompa zuhánással a pallóra, miközben feje hatalmasat koppant.

Néhány perczel utóbb a hajó kapitánya az őrtiszteit a fedélzetre hivta föl.

Megilletődött, komoly arczal heverő le spikáját, s újjával a mozdulatlan heverő testre mutatva, melyet a matrözök hordágyra helyeztek, így szólt.

— Tűzzétek ki a gvászlobogót, a parancsnok meghalt!

Franziából: K. J.

zelésből csak a számvevősnél tekintette meg Szeged város fogyasztási adólapját. A szemle sorjában a do hánygyár következett, ahol Láng minden helyiségben megvizsgálta a munkálatokat s aztán a városi javadalmi hivatalba köcsizött vissza, hosszabb ideig tanulmányozva az itt vezetett könyveket. Az államtitkár egyuttal minden kezelési ágból egy-egy mintát vett magához. A javadalmi hivatalból déli 1 óra körül Kállay főispán lakására ment az államtitkár kíséretével, s itt ebédelt. Az ebéd után államtitkár s kíséretén kívül csak Kállay főispán, Pálffy Ferencz polgármester, Szabados János h. polgármester s dr. Tóth Pál főjegyző volt jelen. — Délután Kállay főispán és Szabados János h. polgármester kíséretében a város nevezetességeit, főleg a színházat, Somogyi-könyvtárt s a kerületi börtönt tekintette meg az államtitkár, aztán át köcsizött Uj-Szegedre. Láng Lajos kíséretével ma a délelőtti expresszszel utazik el Szegedről a fővárosba.

— **Kállay Albert** főispán ma reggel Szabadkára utazik, ahol a városi községek s a közig. bizottság ülésén fog előkölni.

— **Személyi hírek.** Benedikt Ferencz főfelügyelő, a szegedi vasuti központi leszámoló hivatal főnöke, családijával együtt tegnap visszatért konstantinápolyi utjából. Vele érkezett Szegedre Heider, a bécsi leszámoló hivatal osztályfőnöke is. — **Wodianer Albert** báró, főrendiházi tag, tegnap délután Szegedre érkezett.

— **A Tiszaszabályozás próbája.** A »Szegedi Híradó« jelentette, hogy a földmivelési miniszter rendeletéből még szeptember hóban az egész Tisza mentén, minden folyamernökségi szakasz több pontján egy és ugyanazon perczben megmérni a Tisza o (legkisebb) vízszintét. Az 1842. év óta először megejtendő, rendkívül fontos »fixozás«-nak a napja is végleges meg van már állapítva. Az egész országban, az összes folyószakaszok minden pontján szeptember 22-ik napjának déli 12 órájaker mérők meg a o vízszint. A szegedi kir. folyamernökség 200 kilométer hosszú szakaszán ez alkalommal 20 kilométerenkint egy-egy, összesen 9 mérnök fogja megfigyelni a Tisza legkisebb vízszintét; mivel pedig ennyi mérnöke a szegedi kir. folyamernökségnek nincs, a munkához a »Csongrád-sóvényházi ármentesítő társulat«-tól 3, a »Körös-tisza-marosi ármentesítő társulat«-tól 1 s a »felső-torontáli ár.-társulat«-tól is 1 mérnököt kérnek kíségetül. Az országos munkálatnak, mely elé minden körben mely érdeklődéssel néznek, czélja, mint említettük, meg tudni: leszallott-e a Tisza o vízszine a legutóbbi »fixozás« óta, vagy sem? E szerint lehet aztán biztos ítéletet mondani afölött is: eredményes volt-e az óriási munkálat: az egész Tiszaszabályozás vagy sem?

— **A csanádi püspök Kassán.** Desseffy Sándor; új csanádi püspök egész szeptember 18-áig marad Kassán, honnan időnkint ki-írándul a közeli vidékekre is. Tegnap fogadta a püspök a kassai egyelet, hivatalok s testületek tisztelgeit s maga is bucsulatogatótást tett több ottani méltóságnál. Kassáról szeptember 18-dikán Budapestre megy a püspök és ott marad egész szeptember 23-áig, amikor tudvalevőleg Szegeden át Temesvárra utazik.

— **Miniszeri látogatás.** Jeleztük már, hogy Bethlen, András gróf földművelésügyi miniszter legközelebb meglátogatja Szegedet. A miniszter szombaton érkezik Csongrádra, honnan a Tiszán megy Felgyőre és ott a Pallavicini-kastély vendége lesz éjszakára, Szegedre pedig vasárnap délután érkezik.

— **Del-e a görög nyelv?** Évek óta sokat foglalkozott a közönség a görög nyelv tanításának kérdésével. Volt elég alkalom pro és kontra nyilatkozni a tanároknak, szülőknek egyaránt. A vitát egy időre beűntette az 1883. XXX. t. cz., mely befogadta a meghurzolt antik nyelvet a gymnasiumok rendes tantárgyai közé. Egy kis fegyverszünet be is állott erre, valószínűleg azért, mert az érettségi vizsgáknál nem kötelezték ifjaink ezen tárgyból egyébre, mint egy írásbeli dolgozat készítésére, ami alig állott másból, mint néhány sornak úgy-ahogy lefordításából; ha ez kielégítőleg sikerült, a «szóbeli» alól menekült a maturans. Jóllehet népszerűbb tanításeteknél is, így különösen a szegedi főgymnasiumnál, alig akadt azóta évenként 2–3 tanuló, akit gyengébb eredményű írásbelje után szóbeli vizsgálatra kellett volna utasítani; mégis megkezdődött újra a harc a görög nyelv ellen, aminek kimenetele az lett, hogy a közoktatási kormány törvényre vált javaslatára szerint már a folyó tanévben az V-ik osztályban szabad tetszésére van bízva a tanulóknak görög nyelvet, vagy helyette más, a miniszterium által előírt tárgyakat tanulni. Kíváncsian vártuk, mi lesz a szabad választás eredménye, mert még mindig friss emlékekben van a hatalmas paedagogiai vita, melynek egyedül elfogadható eldöntését a praktikus élet nyilatkozatától várhattuk csak. A praktikus élet meg is nyilatkozott az idej beiratásoknál. Ma veszszük az érdekes hírt a szegedi főgymnasiumtól, hogy az V-ik osztály 57 beírt tanulója közül, minden rábeszélés nélkül, 36 a görög nyelvet csak 21 választotta helyette a «Magyar írók bővebb tanulmányozását, kapcsolatban a görög klasszikusoknak fordításban való ismertetésével», mely mellett kötelező még a rajz tanulása is. A többség tehát Szegedben is a görög nyelv mellett nyilatkozott. Még jobban meglephet az eredmény mindenkit az ország más tanintézeteinél. Mint ugyanis a Pester Lloyd paedagogiai köréből értesül, a vidéki jelentések szerint az egész országban csak két (?) tanuló kérte a görög nyelv tanulása alóli fölmentést, a többiek a görög mellett nyilatkoztak. A fővárosban csak egy tanuló jelentkezett, mint «görög ellenes», de ez is visszavonta kérvényét, midőn látta, hogy egymagában marad. A szegedi adatból kitünik ennek a meglepő híresztelésnek számbeli valótlansága, de az egész dologból kiviláglik az is, hogy valamely reform meggyökereszése időbe kerül s a mostani eredményt még bizonyosan a legtöbbször helyütt lényegesen alterálja a szülői tájékoztatottsága és a görög-barát professzorok «szelid preszsjója».

— **Törvényhatósági élet.** A városi közgyűlés, mely f. hó 24-ére volt kitűzve, e hó 17-én fog megtartatni, mivel 23-án a törvényhatóság tagjai közül többen el fognak utazni Temesvárra, a püspöki installációra. A költségvetés e közgyűlésen már nem, hanem rendkívüli köz-

gyűlésben fog tárgyalatni. — A közép-életesi tanács pedig e hó 12-én, pénteken délután 4 órakor tartja meg ülését.

— **Adótárgyalások.** A III. osztály kereseti adókiadó bizottság tegnap 22 adókötéles fél ügyét tárgyalta és pedig 2 gipszöntőt, 9 malomtulajdonosát és 11 hajósgadát. Ez utóbbiaknál a kivetés alapját a hajó hordképessége határozta meg. A felek közül jelen volt 14 s főlebbezést 2-en jelentettek be.

— **Átvonuló honvédek.** A katonákban megfogyott Szeged városnak, most nagyon unalmas színet csak néha-néha tarkítja egy-egy átvonuló harcos-csapat. Minap a huszárok dobogtak végig a szegedi utcákon, megnyitva minden ablakát a kíváncsi, főleg asszony-népnek, ma meg egy ezred honvéd gyalogság érkezik meg a városba; a szabadkai 6-ik honvéd gyalogezred. A szabadkai honvédek gyalog jönnek egész Szegedig, honnan holnap mennek tovább vasuton, Lugosra.

— **A legújabb zsványbanda.** A legújabb szegedi zsványbanda szereplése rövid életű volt. Csupán egy szűrt és egy vég vásznat próbáltak lopni, de rajta szettek. A banda feje «Albi zsidó» (hihetőleg Héber Jakab bajsai vásáros szatócs), tagjai pedig: Fütty Ferencz apátlan-anyatlan 17 éves suhanc és egy 8–9 esztendő «több sincs» fiu, aki annyit tud magáról, hogy Durda Ferkónak csufolják. Ez a banda a topolyai nagy korecsma előtt szervezkedett. «Albi zsidó» e korecsma előtt találta ildögelni a két gamint s föfogadta őket zsványának, a 17 esztendőt 50 kr., a 9 esztendőt 10 kr. napi bérért. A banda tegnap reggel érkezett Szegedre s a banda feje a nagyobbik gamint egy vég vászonra, a kicsit pedig egy szűre szabadította rá. A két gyerek nem volt elég ügyes. Mindkettőjüket tetten csípték. Ezt látva «Albi zsidó», kerekét oldott és eltűnt. A Durda Ferkó vallomásából az is kitünik, hogy «Albi zsidó» egy lovon indult Topolyáról s mire Szegedre ért, két ló volt befoga szekerébe, anélkül, hogy utközben vásárolt volna.

— **Az első behívók.** A szegedi «regruták» közül legelőbb a huszárok kapták meg az invitálást a kemény három évre. Tegnap jött meg a cs. és kir. 4-ik huszárezred parancsnokságától 88 db ebből a kellemetlen meghívóból; mindannyia egy-egy szegedi legényt hi el övétől, október 1-től kezdődő 3 esztendőre.

— **Kettős gyilkosság.** A Tombác-féle fátelen történt kettős gyilkosság ügyében Kalo csa y dr. vizsgálóbíró a tegnapi nap folyamán, több tanut részletesen kihallgatott. Az eredmény édes-kevés. A napokban valószínűleg helyszíni szemléket és talán házkutatásokat is fognak tartani.

— **Meglopott postásikasszony.** Schönér Olga posta-és táviratírszt tegnap este szegfű-utcai 3. számú lakására érve, arany óráját és lánczát, mint rendszeren, az asztalra helyezte s aztán az ugyanazon házban lakó kasszonyához ment estelzini. Mire szobájába tért, az értékes arany órának és láncznak hült helyére talált. Cselédjét, kire az első gyanu irányult, már befogta a rendőrség. Ugy látszik azonban, hogy ez a gyanu nem alapos.

— **Expressz.** Nikolics Örszét sztanicsi cigányasszony Szegedre jött állítólag azért, hogy egy tamburással megszökött leányát szökésében elfogja. Szegedre tegnap reggel 8 órakor érkezett, 1/9-kor már elcsipe a piaczon; Tiricz István 50. számú rendőri abban a pillanatban, mikor egy Spitzerné nevű urhölgy 70 fittal terhelt tár-

zóját ellopta. 1/9 órakor Nikolics Örszét már meg akarta vesztegetni Tiricz rendőrt egy forinttal s 1/9-re már többet hazudott, mint amennyit más egész életében megcsellekszik s még nem volt 9 óra, mikor Nikolics Örszétet két rendőr között haladt a fenytítő törvényszékhez, miut tetten ért tolvaj és vesztegető.

— **A börtön egy hónapja.** A szegedi kir. ügyészségi börtönben, Sch mid t kir. főügyész jelentése szerint, mult hóban az összes letartoztatottak száma 174 volt; köztük 145 volt a férfi, 29 a nő; vizsgálati fogoly pedig 14. A foglyok egészségi állapotát kielégítőnek mondja a jelentés: 22 beteget gyógykezelték a börtönben s 41 járó-beteget. A foglyok 384 munkanap alatt az államnak 19 frt 20 krt, maguknak 15 frt 36 krt kerestek.

— **Az esernyős.** Bilkei Lajos esernyők kigorjálásával foglalkozik. Paraj Tamás esernyőt is javítottá. De mire kijavította, Paraj Tamás bedutyilták egy pár hónapra, Bilkei természetesen nem győzte bevárni az eltűnt Parajt s miután munkájának árát mégis csak meg akarta szerezni, az esernyőt egy Radnára menő bucsus asszonynak 30 kreit használatba adta. A bucsus asszony elvesztette az esernyőt, Paraj Tamás kiszabadult, követeli az esernyőt és a szegény, gyamolatlan Bilkei most sikkasztás miatt kerül a törvényszék elé.

— **Kifüstölte a saját fiát.** Lippáról írják a következő esetet: Az öreg Serán Vaszili már évek óta perpatvarban élt fiával, aki könnyűvérű, dologtalan hippellér volt mindig s szülieivel tartatta magát. Apja munkához akarta szoktatni léha fiát, de minden igyekezete sikertelen maradt. Az öregget annyira elkeserítette fia rosszassága, hogy egy kétségbeesett tette vetemedett. Midőn ugyanis fia egy ízben ujra részegen ment haza, apja rágyujtotta a saját házat, hogy fia a lángokba égjen. Szerencsére azonban idegen emberek idejkorán észrevették a veszedelmet s kimentették a fiatal Seránt a lángokból; a ház azonban teljesen leégett, sőt a lángok átcsaptak a szomszéd házára is s azt is elhamvasztották. A gyujtogató apát áadták a fenytítő törvényszéknek.

— **Leelőtte a csösz.** Sztankovics Kuczko Józsefet Lajko Ferencz fehértoi szőlőcsösz vetkes gondatlanságának leelőt áldozatát tegnap fölboncolták s testéből 45 szeret szedték ki. Lajkot újabban kihallgatták s miután a tényállás tiszta, az iratokat vádindítvány megrtétele végett, átteszik a kir. ügyészséghez.

— **Apró hírek.** Névváltoztatások. A belügyminiszter lekuldötte a szegedi hatóságához is a folyó év első felében engedélyezett névváltoztatások kimutatását. Szegedről ez idő alatt öt en cseréltek nevet. — *Az új kaszárnya vas munkái.* A szegedi új lovaskaszárnyához szállított vasneműekért 7742 forintot javasolt kiutalványozni az építési felügyelőség a vállalkozónak, Mayer Ferdinánd szegedi vaskereskedőnek. — *Jóváhagyott alapítvány.* A belügyminiszter jóváhagyta Szeged város azon alapítványát, melyet az ungvári agyagiskolába küldendő egy szegedi tanuló 6 évi ellátásáért évi 300 fittal tett a város.

— **Tolvaj czimborá.** Kis Károly temesvári henteslegény együtt mulatozott Miska nevű czimborájával Temesvárt, az «Arany galamb»-hoz címzett csapszékben. Kis Károly csak a vigasság lezajlása után vette észre, hogy Miska czimborája ismétlő ezüst óráját és lánczát elcsente. A temesvári rendőrségtől vett értesítés szerint Miska czimborá Szegedre szökött s most itt keresik. Az előfoglai hiányzanak s most a sánta emberek analógiájára valószínűleg elfognak egy csomó foghíjas embert.

Törvénykezés.

Apró-eseprő.

I. A pótkántor.

Nagyon természetes, hogyha az ember valódi Moccát akar inni és megéri a csészében a czikoria-szagot, fölháborodik. Ez a fölháborodás méltó és jogos, valamint hogy jogos az a fölháborodás is, melyet egy élsórag borotvált műhelyben érez az ember, amikor azt tapasztalja, hogy az állán működő beretva kezelőjének még hosszas tanulmányokra van szüksége, mielőtt annyira rutinnal lesz képes működni, mint az öreg segéd, aki most épp másfél van elfoglalva.

És ha már ily parányi okok is méltó fölháborodást keltenek a halandó kebelben, mennyivel inkább lehet méltó ok a lelki fölindulásra az, ha az ember, a csodaszép hangjáról messze földön híres makói kántor rendel meg a temetésre és cheylett az első osztályú temetésen csak valamelyik segédje jelenik meg, aki pedig hamis skálából énekel, azaz hogy nem is énekel, hanem csak dalol.

Ilyen hét országra szóló igazságtalanság történt K o v á c s Klárával, a kis lánya temetésén. Klára asszony könnyezve áll egyetlen magzatja ravatalánál, de amikor a segédkántor fulhasogató kornyikálását meghallotta, elfeledkezett fájdalomról, a köteles tiszteletéről, melylyel a gyászszertartáson működött papi segédlet iránt tartozik és csunya szavakkal jellemezte a kántor tudományát. Amikor pedig az áhítóságában melyen megsértett gyülekezet tagjai közül valaki figyelmessége, még jobban nekidühödött és szószert elmondta az idézett szavakat, így könnyítven magát afeletti haragjában, hogy Mezei uram nem maga jött el a temetésre, hanem aheylett gyenge hangú segédjét küldötte el.

Hát hiszen szó sincs róla, hogy Klára asszony elfortyanása minden alapot nélkülözött volna, csak hogy annak amit tett, nem az lett volna a módja és nem szabad volt azért kegyeletlen szavakkal az összegyült hívők ájtatos érzületét megsértenie.

Ezért kellett ma a törvényszék előtt számolnia, hol is kitént, hogy Klára asszony viselkedése minden jelenvolt hívő lelkében mély megbotránkoszt keltett. Az ügyész a törvényszakas pontos magyarázata alapján a vallás elleni vétség vádját eljeltette és csak a kántor-tanító szemlyén elkövetett becsületérsítés vétsége miatt indítványozta elíteltetni vádlottat. A kir. törvényszék azonban más véleményen volt és vallás elleni vétség miatt 30 forint fő és 10 forint mellék büntetésre ítélte Klára asszonyt.

Mielőtt a törvényszék ítélehozatalra vonult volna vissza, föltették vádlottnak a szokott kérdést:

— Akar-e még valamit folhozni védelmére?
— Akarok!
— Mit?
— Főlebbezek! hozta föl Klára asszony a saját védelmére, amit azonban — tétét még hozva nem lévén, — egyelőre figyelembe venni nem lehetett.

Ítélehozatal után az ügyész főlebbezett a vádlott javára.

II. A közös padlás.

Csongrádon egy házban laktak Zubek Pál és Tury Kis Imre napszámos ember. A közös házban a padlás is közös volt, kikie deszkafallal egymástól elválasztva. Kis Imre napszámában volt, a felesége paprikát venni a piacon, ezalatt Zubek fölment a padlásra és amíg fonn volt, öv. Daniné és leánya, kik szintén abban a házban laktak és akiknek a szobája fölött volt éppen az Imre bácsi padlása, olyasforma zajt hallottak, mintha deszkát feszítenének, szögelének és kukoriczát lapátolnának odafonn.

Amikor Kisék hazakerültek, sajnosan tapasztalták kukoriczájuk megfogyatkozását. Daniné és lánya pedig, jóléhet megígérték

Zubeknek, hogy nem beszélnek, kotyogtak valamit, mire Zubek őket rágalmazásért följelentette a járásbírósnál. Ebből a kofapertből ágazott ki a törvényszék mai tárgyalása, mely Zubek fölmentésével végrökött, minthogy a vádlottal perben álló tanuk vallomása elíteltetésére alapul elegendő bizonyítékot nem szolgáltatott.

III. A hatalmaskodó kisbíró.

Heten valának a legények, akik kelölög felöntvén a korszamban, hajnal felé muzsikázóval vonultak hazafelé Királyhegyes községében, Varga Pál vezetése alatt. Varga János, a kisbíró, féhraszomántos kék dalmányban ugyanekkor szinten a korszamban ült és mint a legények állítják, szintén öbögöttet.

Ilyenformán az egész gyülekezet öbögögetvén, mindnyájuknak megnőtt a hatalma, de leginkább megnőtt a kisbíróé, mivelhogy az övé a hivatalos minőség termékeny talajából sarjadzott ki. Minél fogva a korszmaajtó előtt így szól Varga János a kisbíró Varga Palhoz:

— Negyven lépést mehetnek kendtek muzsikázóval a korszma ajtajából, azután csitt!

Varga Pál így felelt:

— A csitt az kendnek szól, a negyven lépést pedig mérje ki ha tudja, czolostokkal!

A kisbírónak czolostokja nem lévén, az észével mért. Ez a mérték pedig, tekintettel az elfogyasztott italra, ezuttal egy kicsit megbízhatatlan volt, amiért is a végrehajtásnál egy kis öklözésre került a dolog a két Varga: Pál és János között.

Varga János hatóság elleni erőszak miatt tétt följelentést, ami azonban még a vizsgálat során ellene fordult, hivatalos hatalommal való visszaadás miatt. Minthogy azonban a mai tárgyaláson a legények össze-vissza vallottak s így az, hogy a veredkést ki kezdte, kimutatható nem volt, a kisbíró, bárhogy szerették volna is azt a legények bencehagnyi a szószban, föl kellett menteni.

Közgazdaság.

Fiume haladása.

(M. F.) Az «Adria gyöngye», ahogy Fiumét nevezik, sok, nagyon sok milliónkba került már eddig, kellemetlenség is szerzett nekünk eleget, úgy politikai, mint társadalmi téren s így jogosan kérhetjük, hogy hát volt-e, van-e látzata annak a sok dédelgetésnek, melyben a magyar kikötő évtizedekén át részeltettük s megérdeml-e azt a nagyszabású akciózt, melyet emelése érdekében mostani kereskedelmi kormányunk megindítani szándékozik?

Előttünk fekszik egy terjedelmes monografia, mely Trieszt kereskedelmi fejlődését az 1828—88-iki hosszu időszakban vizsgálja s ebben elegendő anyagot találunk Fiumére vonatkozólag, melyből összehasonlítás utján, legalább nagyjában megfeleltetünk e kérdésre.

Természetes, hogy egy tengeri kikötő fejlődéséről annak forgalma tesz tanuságot s így csakis forgalmi adatok azok, melyekből megítélhetjük, hogy haladt-e s mily mérvben a fumei kikötő? S e haladás legjobban szembeötlök, ha azt Triesztével hasonlítjuk össze. E végből párhuzamban adjuk a trieszti és fumei tengeri- és szárazföldi összeforgalom értékét millió forintokban az alábbi évekre vonatkozólag:

	Trieszt	Fiume
1858	294.1	16.4
1873	417.0	28.2
1878	447.5	50.2
1883	604.1	122.9
1888	653.2	159.4

Az első, ami szemünkbe ötlök, az, hogy Trieszt áruforgalma e 30 év alatt több mint megkétszereződött, de ugyanez idő alatt Fiume forgalma csaknem tízszerre fokozódott. Különben figyelembe veendő még az a körülmény is, hogy a

trieszti áru-értékmeghatározás ez időszertint igen magas: így pl. ha a forgalom mennyiségét az értékzammal hasonlítjuk össze, akkor az átlagérték mmázásánkat 1878-ban Triesztnél 27.24, Fiuménél pedig csak 10.71 frt.

Igen érdekes adatokat szolgáltat a két kikötő összehasonlítása a vizi- és szárazföldi forgalmat illetőleg. Volt ugyanis az évi átlag-forgalom millió forintban

	Vizen		Szárazon	
	Trieszt	Fiume	Trieszt	Fiume
1858—62.	184.0	12.5	89.9	2.4
1883—87.	344.9	72.0	283.5	60.7

Ez adatok azt mutatják, hogy a szárazföldi forgalom mindkét kikötőben nagyobb mérvű emelkedést mutat, mint a vizi uton való forgalom. Kiváltságosan nagy mérvű az emelkedés Fiuménél s ennek az emilített ötévi átlagnál mutatózó emelkedése még nagyobb jelentőséget nyer az által, ha megfontoljuk, hogy a Triesztnél mutatózó csekélyebb percent nem a vizi forgalom erősebb fejlődésében leli magyarázatát, mert hisz ez utóbbinak emelkedése Triesztnél csak 44.0%-ot, Fiuménél pedig 410.6%-ot tesz ki, hanem azon tényben, hogy Fiume a szárazföldi közlekedés dolgában hatalmas lendületet nyert a szt.-péter-fiumei és károlyvázy-fiumei vonalak megnyitása által 1873-ban. Ezek a vasut-vonalak teremtetek az azelőtt jelentéktelen magyar kikötőből világpiacot, mert míg az utóbbi évben a szárazföldi összeforgalom értéke 8.1 millió frt, az a rákövetkező évben már 19.1 s 1888-ban 67.5 millió frtra emelkedett.

Nagy lendületet nyerhet még Fiume, ha az «Adria» hajózási társaság, amint arra kilitás van, megkapja azt az összeget, amely eddig szubvenzióként az osztrák-magyar Lloydnak fizetett Magyarországra, 400.000 frtot tett ez összeg évenként és oly tőke kamatainak felel meg, melylyel az «Adria» a szükséglethez képest egészítheti ki hajóállományát. A tárgyalások a kereskedelemügyi miniszter és a társaság közt már megkezdődtek és kívánjuk, hogy azok mindkét fél javára kielégítően védődjenek.

Piacz.

Szeged, 1890. szept. 10.

Mai hetipiacunk folhozatal és forgalom tekintetében a jobbák közé sorolható. Minden piacban élénk volt a vásár, a folhozott árucikkék délelőtti 11 órakor már el is keltek.

Gyümölcs-piacz különösen látogatott volt és a görög-dinnye, barackz, szőlő és paradicsommal terhelt kocsiak a vashid mellett téren nem férhettek el, hanem egész a színházig elfoglalták az utat. Ugyalászik a dinnye-idény végét járja már a hívós idő miatt és 10—12 krért ritka szép példányokat adtak, melynek ára ezelőtt 30 kr. is volt.

Borju, tehát, birka piacra a folhajtás csekély, a vétel kedv laza s az árak változatlanok. Borju 7—8—9—15 frt, tehát 55—110 frtig vétezték.

Baromfi-piacra a csirke 50—70 kr., pulyka 2 frt 2.10 kr. páronkint.

Széná-piaczon 6 frt 6.50—7 frtig kelt a széná hereszéna, a gyepszéna pedig 4.50—6 frtig szekerenkint.

Ló-vásár gyenge volt. Egy közönséges igás jószág 25—50 frtig árulattott.

A budapesti gabonatözsdéről.

Buza ma bőséges kínálat és lanyha külföldi hírek daczára az irányzat szilárd volt és a malmok élénk vételkedve mellett a finamabb buzafajták 2 1/2—5 krajczárral emelkedtek.

Határidő üzlet.

Déli tözsdén:

Buza öszre:	7.04
• tavaszra:	7.40
Tengeri szept.—okt.-re:	6.15
Tengeri maj.—jun.-ra 1891.	5.70
Zab öszre:	6.26
• tavaszra:	6.55
Repeze:	10.95

Esti tőzsdei:

Buza őszre:	7.02—7.03
» tavaszra:	7.44—7.45
Tengeri szept.—okt.-re	6.15—6.20
Tengeri máj.—jun.-ra: 1891.	5.78—5.80
Zab őszre:	6.20—6.22
» tavaszra	6.54—6.56
Káposzta-repce szept.—okt.:	10.90—11.—

Mai hivatalos effektív árak:

	fról	frítg
Buza		
» búsági	75—81	kg. — —
» tiszavidéki	75—81	» — —
» uj	77—81	» 7.10 7.55
» 6 pestvidéki	75—81	» — —
» uj	77—81	» 7.05 7.50
» uj fehérmegyei	77—81	» 7.10 7.55
Rozs	70—72	» 6.15 6.40
Árpa	60—62	» 5.90 6.15
» égetni való	62—64	» 6.25 7.50
» sörfőzeli	64—66	» 7.60 9.—
Zab	39—41	» 6.30 6.60
Tengeri	75	» 6.20 6.25
» búsági	75	» — —
» másnemű	73	» 6.15 6.20

A budapesti terményzsdéről.

Terményekben élénk volt a forgalom. Zsirárú szilárd. Városi disznózsir okt.—decemberre 54, pesti táblaszalonna 4 drbos 45—46, 3 drbos 46.50—47 frttal kelt. Szerb szokványiszilva 12, 85 drbos 14.25, boszniai 85 drbos 24.50, 100 drbos 12.75 frttal zárukt okt.—novemberre. Szilvaiz pedig szept.—októberre 21.50 frttal kelt.

A budapesti értéktőzsdéről.

A nemzetközi értékekben való tranzakcióna a tőzsde ma nem nyert ösztönzést. Az osztrák-magyar államvasuti részvényekben és a rimamurányiakban ellenben élénk volt az üzlet emelkedő áron. A biztosítási papírok állandóan gyöngék. A malomrészvények szilárdabbak. A téglyagyári részvények közül a Drasche-részvények 10 frttal csökkentek. A valuták változatlanok. Az árfolyamok a következőleg alakultak:

Az előtőzsdén szilárd irányzattal folyt le. Osztr. hitelrészvény 309—309.40 frton, magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 116.90 frton, osztrák-magyar államvasut 247.75 frton került forgalomba.

A déli tőzsdén magyar aranyáradékok 101.35—101.40 frton, magyar papíráradékok 99.35—99.40 frton, magyar papíráradékok adómentes 99.50 frton, fumei hitelbank részv.-társ. 100 frton, magyar. jelz. hitelbank 162.75 frton, magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 117 frton, osztrák hitelintézet 309.30—309.40 frton, I. magyar iparbank 178 frton, pesti m. kereskedelmi bank 945—946 frton, magyar fegyver- és löszgyár 68 frton, a «Jó szív» sorsjegye (osztrák felülbélyegzéssel) 4.42—4.45 frton került forgalomba.

Délutáni zárlat: Osztr. hitelrészv.: 308.40—308.60 $4\frac{1}{2}\%$ aranyár.: 101.20—101.22 $\frac{1}{2}$ M. leszám. b.: 116.90 M. fegyvergyár: —. M. hitelrészv.: 353.—Rimamurányi 179.50.

Esti zárlat: Osztr. hitelrészv.: 308.50 $4\frac{1}{2}\%$ m. aranyár.: 101.20 M. leszám. b.: 116.90.

Köbányai sertés-keres. csarnok jelentése.

1890. szept. 10.

Árúzet szilárd.	45.50 frtól	46.— frtig.
Magyar, ország, öreg, nehéz.	45.50 frtól	46.— frtig.
» fiatal.	47.—	47.—
» közép.	47.50	48.—
» könnyű	48.—	49.—
» közönséges (szellett) nehéz	—	—
» közép	47.—	47.50
» könnyű	48.—	49.—
Szerbiai nehéz	46.—	47.—
» közép	46.—	47.—
» könnyű	46.50	47.50

Sertésítészet: Szept. 8-án volt készlet 152,342 drb, 9-én folhajtott 253 drb, elszállított 908 drb, maradt 151,687 drb sertés.

Kis lutri.

N.-Szeben szept. 10. **55, 88, 63, 90, 11.**
Prága **41, 2, 78, 89, 70.**
Lemberg **48, 17, 79, 40, 4.**

Táviratok.**A király Nagyváradon.**

Budapest, szept. 10. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Páratlan lelkesedéssel s ragyogó pompával fogadták ma Nagyvárad közönsége a körébe érkezett uralkodót. Az utcák már a hajnali szürkületkor megelénkülték s az utakon, melyeken a király és kísérete elvonulandó volt, már 7 óraker tölöngett a közönség. Rogyásig megteltek az ut mentén állított emelvények is, nagyobb részt női közönséggel. Mindenki ünnepi öltözetben volt s örült a gyönyörű időnek, mely a város nagy napjának kedvezett.

7 óra után a pályaudvar perronján, melyre csak is belépti jeggyel lehetett bemenni, megjelentek: gr. Szápáry, báró Orczy és báró Fejérváry miniszterek, Tisza Kálmán, gr. Zichy tárnokmester, Jekelfalussy Lajos, Kubinyi altábornagy, br. Döry főispán, Beöthy alispán, Schlauch püspök, Vancsa érsek, Román Miron metropolita, Metianu, Puskariu, Szabó, Mihályi és Popea püspökök, továbbá a különböző hatóságok fejei és a küldöttségek tagjai.

A királyt hozó vonat pontban 8 óraker robogott az indóházba. Ő felsége, kit a vonatról leszállta alkalmával dörgő «Éljen!» kiáltás fogadott, lovas tábornoki egyenruhába volt öltözve. A király legelőbb a miniszterek csoportjához lépett s Szápárynak, br. Orczynak és br. Fejérvárynak kezét nyújtott. Ezután br. Döry főispán bemntatta ő felségének Sal polgármestert, ki a királyhoz rövid üdvözlő beszédet intézett, melyre ő felsége így válaszolt:

«Fogadják köszönetemet e szívélyes fogadtatásért, mely igazolja abbéli örömemet, hogy e várost és vidéket hosszabb idő mulva ismét meglátogathatom. Ismeretes előttem Nagyvárad lakóinak hü ragaszkodása és józan hazafisága s azért örömmel lépek körükbe s meg vagyok győződve, hogy itt csakis kellemes órákat fogok tölteni.» (Lelkes éljenések.)

Ezután a király Tisza Kálmánhoz lépett, annak kezét nyújtá, szívélyesen üdvözölte és hosszasan beszélt vele, úgy hogy miután a többi jelenlevők ez alkalommal hátraleptek, ő felsége és a volt miniszterelnök körül nagy szabad tér képződött. A király ezután Vancsa püspököt szólította meg, kezét nyújtott gróf Zichy Ferencnek, hosszasan beszélt Román metropolitával és végül Schlauch püspököt szólítá meg, kinek a király azt mondá, hogy örvend, hogy itt nála lakik.

Ezután ő felsége egy pillantást vetett a perron és előcsarnok szép díszítésére és a kis váróterembe lépett, mely szinte igen szépen volt díszítve és új butorokkal ellátva, innen minden megállás nélkül az indóház előtti szabad térre lépett, hol egy pár pillanatra állva maradt és az indóházzal szemben levő és túlmótt emelvény közön-

ségének lelkes, szünni nem akaró éljenzését megköszönte. Ezután a kocsira szállott.

A király kocsija előtt hajtottak: az első kocsiban a rendező-bizottság elnöke Mezey Mihály és Rimler Károly városi főkapitány, a következő kocsiban ülték báró Döry főispán és Sal Ferenc polgármester s csak ezután következett a király kocsija, amelyben ő felsége mellett gr. Szápáry miniszterelnök ült, a következő kocsikban a király főhadsegédei, a miniszterek, a szárnysegédek, a különféle küldöttségek tagjai stb. Ő felségét az egész hosszú uton mindenütt lelkesült örömrivalgással üdvözölte a közönség és ő felsége szakadatlan köszöntéssel viszonzta a hódolat nyilvánulásait.

A püspöki palota előtt a negyedik honvédezed első százada volt diszszázadul fölállítva, zenekarral együtt. A király, miután átvette Kubinyi altábornagy jelentését, elépett a század előtt, majd a század vonult el zenekarrával ő felsége előtt. Ő felsége teljes megelégedését fejezte ki honvédek jó kinézése és kitünő magatartása fölött. Az uralkodó ezután a palota bejárója elé ment, hol Schlauch püspök egyházmegyéje összes papjai élén, akik közt ott volt a román püspök is, fogadta ő felségét és lakosztályába vezette. Erre ő felsége visszavonult.

A küldöttségek tisztelgése.

Dél előtt tíz óraker jelent meg ismét ő felsége, hogy a küldöttségek tisztelgését fogadja. A római katolikus klerust Schlauch püspök vezette ő felsége elé, aki a püspök hódolatteljes beszédére a következő választ adta:

«Nagy örömmel fogadom Szent László dicső elődöm emlékét kegyellettől őrző e helyen, a kath. egyház szolgáinak, ez egyházmegye méltó főpáztora által oly ékes szavakkal tolmácsolat hódolatát. Nem kétfelm, hogy a rom. kath. papság hagyományos hűségével és hazafiságával óhajtasomnak megfelelően, ez entul is összhangzásban fogja tartani az egyház és állam iránti kötelességeit vallásunk saját érdekében és ország belső békéjének fönntartására, mely erős meggyőződésben szívesen biztosítom önöket változatlan jóakaratomról és kegyelmemről.»

A többi küldöttségek következő sorrendben tisztelgtek: A görög kath. papság Vancsa érsek vezetése mellett, a görög keleti román papság Román Miron metropolita vezetése mellett, kinek beszédére ő felsége így felelt:

«Kedvesen fogadom hódoló tisztelgésüket és bízza a trón és haza iránti hű érzelmeikben, meg vagyok győződve, hogy a görög keleti román klerust hivatásában ez entul is, mindenkor csak ez érzelmeik fogják vezérelni. Szívesen biztosítom tehát önöket oltalmam és változatlan jóakaratomról egyházuk irányában.»

Következett az ev. ref. egyház

küldöttsége, Szel Kálmán nagyszalontai esperes vezetése mellett, az ág. ev. papság küldötte Osterlamm Árnin vezetése mellett, az izr. hitközség küldöttsége Adler Ignác hitközség elnök vezetése mellett.

A törvényhatóságok küldöttségét Döry főispán vezette, kinek beszédére ő felsége így válaszolt:

Örömmel fogadom ily számos és tekintélyes törvényhatóság küldötteinek hódoló üdvözléit és hűséges érzelmeik kifejezését, melyek szívemben meleg visszhangra találnak. A közgazgatás mai igényei szükségessé teszik ugyan különösen a megyei szervezetnek átalakulását is, de meg vagyok győződve, hogy a törvényhatóságok loyaltása, hazaszeretete és a közügyek iránti érdeklődése változni nem fog. Legjobb kívánataim és szíves üdvözlétem kísérik egyébiránt önököt küldők körébe, hol erős hitem szerint mindenkor hű szeretete és atyai szándékaim támogatására fogok találni.

Tisztelettel még az ügyvédi kamara Ritók Zsigmond, a törvényész Gyálóky Lajos, a jogakadémia dr. Bozókys a kereskedelmi és iparkamara küldöttsége Jankó elnök vezetése mellett.

Még a küldöttségek fogadása előtt ő felsége külön kihallgatáson fogadta Szápáry és Fejérváry minisztereket. 12 órakor ő felségénél dejeuner volt, melyen Szápáry, Orczy, Fejérváry miniszterek s a kíséret tagjai vettek részt. Fél 1-kor ő felsége a székesegyházba ment, hol Te Deum volt szerencsés megérkezése öröme. Innen kíséretével az Erzsébet árvaházba ment, hol Gerliczy báróné (Fejérváry miniszter leánya) fogadta, aztán az Orsolya szüzek intézetét látogatta meg; majd a jogakadémiába ment, hol a tanári kar élén Bozókys igazgató fogadta. A király a tanórkokkal szívesen beszélgetett. Ezután meglátogatta a József főnevelő intézetet, katonai és megyei kórházat, görög kath. szemináriumot. Innét lelkesen éljenző tömegek sorfalai közt a polgári lövöldébe hajtatott.

A király a lövöldéből a püspöki palotába hajtatott, hol a terembe visszavonult. 4 órakor ő felségénél 63 terítékes udvari ebéd volt, utána cercle, mely alatt ő felsége hosszabban beszélgetett vendégeivel. — 6 órakor külön vonaton Székelyhidra utazott; oldalán a kocsiban Szápáry gróf ült.

József főherceg Debreczenben.

Budapest, szept. 10. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) József főherceg tegnap este 1/2 11 órakor báró Nyáry udvarmesterével együtt N.-Váradról Debreczenbe érkezett. A főispán üdvözlő beszédére a főherceg válaszában kifejezté adott annak, hogy mindenkor örömmel jön az általa nagyon szeretett Debreczenbe. Az utcák, épületek gazdagon föllobogozvák. A főherceg a város ötös fogatán a «Bikába» szállott. Ma reggel 8 órakor

Debreczenbe érkezett Tátra Füredről József Agoston főherceg is Holdházi apát-kanonokkal. Az indóházban József főherceg, Nyáry altábornagy, a főispán, a polgármester és a hatóságok képviselői üdvözölték a fiatal főherceget, aki a polgármesternek a többek közt azt mondta, hogy nagyon óhajtott a legmagyarabb várost meglátogatni. A vasutól József főherceg és fia kíséretükkel lóháton egyenesen a városon kívül fölállított 39. honvédhadosztály, a lovasság és tüzérség megismerésére mentek. A hetedfélezer főnyi katonaság 9 órakor bevégezve a harcászati gyakorlatot, a székelyhídi gyakorlatokra indult. A földat az, hogy az Újléta felől előnyomuló elleneséget visszaverje. Az ellenség füstnélküli löpővel lő; a debreczeni majorsági földeknek megejtendő harcászati gyakorlatoknál is jelen lesz a főherceg fiával együtt. A fenségek holnap reggel a nagy hadgyakorlatok színhelyére mennek.

Orczy Béla báró.

Budapest, szept. 10. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) Félhivatalos helyről megzafolják a N. Freie Presse azt a híret, mintha Orczy Béla báró már legközelebb visszalépni szándékoznék.

A bécsi szarvasmarha-kiállítás elhalasztása.

Budapest, szept. 10. (A «Szegedi Híradó» eredeti távirata.) A bécsi szarvasmarha-kiállítást október 2-ig elhalasztották a száj- és körömfájás esetei miatt.

REGÉNYEK.

J E S S.

— Angol regény. —

Irtta: H. Rider Haggard. Fordította: dr. B. L.

(Folytatás.)

79

— Sajnálom, uram, — mondá a kaffer siránkozva, de már felőrája hallom ott jönni. Nem tudom, mi van ma éjtel a levegővel, de úgy hangzott, mintha 20 lovas jött volna ön után. Mind világosan kivethető volt; először a nagy pej s azután a többi utána, mintha önt kergették volna; tehát földre feküdtem hallgatóni s csak midőn egészen közel volt, álltak meg egyik a másik után. Talán ördögök voltak, kik ön után lovagoltak?

— Atközött kutya, hagyj el a büvészbeszédet, — mondá Müller s fogai vaczogtak a felelem és izgatottság miatt. Itt a ló, etesd meg; hosszú utat tett meg, s hajnalban utra kelünk. Megállj, hol van a gertya és a brandy. Ha a brandyt megittad, megkorbácsollak.

— Ott van a padon balra, uram hus és kenyér is van mellette.

Müller kiugrott a nyeregéből s belépett a kunyhóba, miközben az ajtó lábával rugta be. Megtalálta a brandyt, egy poharat s vizes korszót. A poharat felig tölté brandyval, vizet töltött hozzá s kiitta. Azután vett hus és kenyert, leszelt mindegyikből egy darabot s enni próbált. De csak nem akart menni az evés, tehát ezt abbahagyta és inni kezdett.

Ezután megtölté pipáját és füstölni kezdett. Azután bejött Henrik s jelentette, hogy a ló eszik, s éppen ki akart menni, midőn ura egy kézműdulattal visszatartotta. A kaffert ez meglepte, mert gazdája nem szerette társaságát, s csak akkor ke-

reste, ha tanácsot akart tőle kérni, vagy állítólagos büvészének próbáját kérte tőle. Müller egyideig hallgatva ült, a kaffer pedig lábainál kuporodott le. Egyszerre azonban az erős snapsz erőt vett rajta s vigyázatlanabban kezdett el beszélni, mint rendszeren.

— Mennyi ideig voltál itt? — kérde a kaffert.

— Körülbelül négy napig, uram.
— Elvitted leveleimet a Kroft házába?
— Igen uram, átadtam a kisasszonyoknak.

— S mit tett azután?
— Elolvasta, ott allott így s a verenda ajtófélfájába kapaszkodott, — mondá szájt felnyitva s utalatos pofájával Bessie földalommelt arcát utánozta, miatt ő is a kunyhó ajtófélfájába kapaszkodott.

— Tehát elhitte?
— Bizonyára!
— S mit tett azután?
— Rám uszította a kutyát! Nézzé itt, itt és itt! — s a felig győgylut sebhelyekre mutatott, melyeket Stom és fogai okoztak.

Müller egy kissé nevetett. Szerettem volna látni a jelenetet, te fekete gazember; ez mutatja, hogy van benne erély. Bizonyára dühös vagy ezért s szeretnél bosszút allani?

— Igen.
— Nos, kitudja? Talán lesz rá alkalom. Holnap oda megyünk.
— Ugy uram, én tudtam ezt mielőtt ön megmondta.

— Oda megyünk, birtokba vesszük a jóságot és Silas bácsit haditörvénségkélé állítjuk, mivel az angol lobogót fölvent a s ha vétkesnek mondatik, főbe löjük!

— Ugy uram, — mondá a kaffer vigan dörzsölve kezeit, — de hát vétkesnek fogja-e mondhatni?

— Nem tudom, — mormogá Müller, — az attól fog függni, hogy mit szól a kisasszony s hogy szól a bíróság ítélete, — tévé hozzá utólag.

— A bíróság ítélete, hahaha, — kacagott az alávaló kaffer. — Igen, a bíróság ítélete! s uram lesz az elnök, haha! Nem kell büvésznek lenni, hogy ez ítéletet kitalálja az ember! S ha a bíróság Silast vétkesnek mondja ki, ki fogja őt főbe löni?

— Arra még nem gondoltam; annak még nincs itt az ideje. Nem is lényeges, mert akárki elvégezheti ezt.

— Uram! — mondá a kaffer, — csakély bérért sokat tettem önnek. Aljas dolgokat végeztem. Jeleket magyarázom, orvosságot készítettem s önnek ellenségeit kinyomoztam. Rézszenesen engem egy kegyben. Hadd lőjem én főbe Silast, ha a bíróság vétkesnek mondja ki! Ez nem nagy kivánság! Én, aki büvész vagyok, megérdemlem e jutalmat!

— Miért akarod te őt főbe löni?
— Mert egyszer megkorbácsolt, mert varázsló vagyok s másnap elűzött. Azonfelül szép dolog is, ha egy kaffer egy fehér embert lelhető. Jobban szeretném, — tévé hozzá nyelvélvél csattanva, — ha a kisasszony lőhetném főbe, ki a kutyát rám uszította. Szeretném —

A következő pillanatban Müller Frank az elbámult gazembert galléron ragadta, földhöz vágta, megtaposta, mintha báb lett volna. A Bessieről mondott durva szavak az emberiség utolsó szikráját lángra lobbantotta benne s bármennyire gonosz volt, sokkal jobban szerette Bessiet, semhogy elturta volna, hogy nevével oly ember vegye ajkaira, kit a kutyánál is alábbvalónak tartott.

— Te fekete barom! — ordítá Müller, — ha még egyszer merészkedsz nevével ilyképp ajkaidra venni, akkor varázsmester-seged daczára agyonütlek — s oly erővel vágta a falhoz, hogy az egész kunyhó megrengett. A kaffer leesett, nyögött egy pillanatra, azután négykézláb kimászott a kunyhóból.

Müller haragosan ült ott, összevont szemöldökei alól nézve visszavonulását. Mi-

dön a kafer kint volt, felkelt Müller, megérintette az ajtót s azután egyszerre könyezni kezdett.

— Oh Bessie, Bessie, — nyögé — mindezt éretem tettem. — Te bizonyára nem haragudtál érte, hogy őket mindnyájukat meggyilkoltam miattad? Oh kedvesem! kedvesem! Ha tudnád mily örültem zerelek! Oh kedvesem! — és szenvedélynek kétségbeesett kitörésében az ágyra veté magát és zokogott míg el nem aludt.

Müllert gaztettei semmi esetre sem tevék boldogabbá, mert ha valaki örülni akar saját gaztetteinek, akkor sem lelkiismeretének, sem valamely szenvedélyének nem szabad lennie. Azonban Müllert lelkiismeret helyett eléggé kihozta a babonáság s az utóbbi szenvedély egész életét a szó szoros értelmében beágyazta, mert a leány szépe így uralkodott rajta teljesen s oly kínokat okozott neki, minőket ő még csak nem is sejtett.

Hajnalsadatokor Henrik alázatosan kullogott a kunyhóba, felköté urát s felőra mulva átmentek a Vaalon s utban voltak Wakkerstroom felé.

Midőn világosabb lett, Müller szellemi erői is fölébredtek, s midőn a nap egész pompájában ragyogott fölötte, úgy érzé magát, mintha a bűntudat és félelem egész sulya, mely szívét nyomta, eltűnt volna. Belátta, hogy a két boérnak a villám általi sújtása merő véletlen, mert pedig szerencsés véletlen volt; és meg é nélkül neki magának kellett volna őket megölni, ha a meghatalmazást más módon meg nem kaphatja. Igaz, hogy a papirosról elfelejtkezett, de meggondolta, hogy ez mit sem tesz; mert nem valószínű, hogy a két boér és a lovak hulláját megtalálják, semmiestem se hamarabb, mielőtt a keselyük minden húst le nem rágnak róluk. S ha meg is találják, a papirt vagy a vihar ragadhatta el, vagy pedig úgy elázott, hogy teljesen olvashatatlan. S a legrosszabb esetben is, Henrik igazolni fogja albitjét. Henrik mégis csak használható ember. S azonfelül ki hinné, hogy ez gyilkosság volt. Két ember a folyóhoz vezetett egy angolt, valamiképp vitába keveredtek, az angol lőtt rájuk, ezek aztán lelovák őt és társnőjét, amire a megijedt lovak a folyóba rohantak s ezzel a kocsit fölfordították s vége. Most látta be, mily jól alakult rá néve a dolog. Ő minden gyanu fölött állott.

Azután meggondolta becsületes munkájának gyümölcsét: a főlzálló vér kipirította arczát és szemei újji tűzben ragyogtak. Két nap, legföljebb 48 óra mulva Bessie karjai közt lesz. Mert már a balsiker ki van zárva; ő korlátlan ur lesz Mooifontainben. Szükség esetén Holnap Moofontaint megostromolja, a kroit silap és Bessiet elfogatja s az öregot főbe löveti. Kellemtiensége a dologból nem lehet, mert az angolok már megadófélben vannak.

Most minden simán ment. Mennyi időre volt szüksége mindezt kivinni? Három év óta szereti Bessiet. Most elnyeri a pályabért; s ha kedélye megnyugodott, akkor egészen ama nagy horderejű becsüvyó tervék kivitelének szentelheti magát, melyek olyan valamiben csusosodtak, ami koronához és trónhoz hasonlít.

(Folytatása következik.)

II.

V A N D A.

REGÉNY.

141

Írta: Ouida. — Fordította: Körös Mihály.

(Folytatás.)

— Tudom, mit gondolsz nénem, — felel Vanda. — Mégis azt hiszem, hogy a mit teszek, egyedül helyes. Vagy azt hiszed, vetélkednem kellene egy mássikkal a reá gyakorlandó befolyás tekintetben? Nem! Ha hiányomat érzi, jöjjön utánam. Ha pedig nem jön, akkor nincs szükségem rá. Mindnyájan azt mondjátok, — folytató

izgatottan — hogy Brancka Olga befolyást nyert rajta. Nos, ha ez így van, hadd merítse ki befolyását, sokáig úgy se tart; de annyira nem alacsonyított le magam, hogy vele vetélkedjem. Mit gondolna rólam a világ?

Két nap mulva Vanda elhagyta Páris s a hercegnő és gyermekei követtek.

Sabran aggodott s szívében nyomást érzett, midőn távozni látta. Mi volt Brancka Olga, mi Páris s mi az egész világ Vandával összehasonlítva. S midőn a keleti vaspálya indóházába kezet csokolt neki, közel volt hozzá, hogy beüljön mellé a koupéba s visszatérjen vele a csöndes, békés Hohenzalrasba. De erővel elnyomta ez érzelmét, fülebe hangzott Brancka Olga gunyos mondása: «Ah, quel mari amoureux!»

Egyébként tényleg nem hagyhatta el Páris oly könnyedén. Hisz házában néhány nap mulva nagy bankett lesz, melyre az egész legitimista nemesség meg van hívva s melyen unnepléyes töstöt fog a «Roya»-ra (a számúzótt Chambord Henrik grófra) mondatni. Mitgondolt volna róla a világ, ha e jelentőség teljes unnepléyről leköszönt volna csak azért, hogy nevével visszamehessen? Így mentegeté maradását ezer sophismával, aggodalmasan hallgatva el maradásának okát, Brancka Olga jelenlétét. Ami Vandát illeti, ő szívvelyesen minden hátsó gondolat nélkül vett tőle búcsút.

— Jöjj amikor akarsz — valának utolsó szavai. — Te tudhatod, hogy nélküled Hohenzalras pusztának és szomorúnak fog feltünni.

A gondolat, hogy mily súlyosan vétkezik irányában, keserű fájdalmat okozott neki visszatérőben palotájába. Elténne 20 évet adta volna érte, hogy meg nem történté tegye a nevrablást, melyet elköveztett. Érzé, hogy a természet nagy tehetségekkel áldotta őt meg, melyek munka és szorgalommal párosulva, épp úgy névhez és dicsőséghez juttattak volna s amelyekkel ki tudja még ha mint Kazán Vászia jött volna is a világra, oly magasra hágott volna a világ becsülésében, hogy család nélkül is egyenrangú lehetett volna Vandával. Azonban hazugsággal nyerte meg őt és a világot, végzete tehát e hazugság következményeit viselni parancsolá.

XXXI.

— Valóban egyedül van-e tehát? — mondá neki Olga nevére, midőn este egy követésnéél találkoztak. — En Vandát Unának tartottam, ki sohasem bocsátja szabadon oroszlanját.

— Ön téved, — válaszolá ő gyorsan és hidegen. — Neki nincs szüksége lánczra.

Vanda elutazása némiképp csalódást és boszankodást okozott Olganak; mert így győzelme csak fölorémot okozhat neki, ha Vanda nem láthatja győzelmét s nem szenved emiatt. Egyébként nemsokára rájött, hogy Sabran, elutazása óta, csodálatosan hidegebb és tartózkodóbb lett s nem hagyta magát vezettetni gunyulódásai és élcei által, mint előbb; e tapasztalásra régóta visszatartott dühe újra fokozottabban fölébredt Vanda ellen. Így, ha képes lenne Sabran titkát fölfedezni, mely — mint remélé — őt egészen kezeibe szolgáltatná — mily édes lenne a bosszu Vandán!

— Ir önnék Vanda mindennap, ugyebár? kérdé egy napon.

— Legalább igen sűrűn, — volt a felelet.

— S mit mond rólam?

— Egy szót sem!

— Egy szót sem! Hát akkor miről ir önnék? Talán a pap szónoklatáról, a lovak kelességéről, a gyermekek által elnyútt cipőkről, az imákról, melyeket önrét kétszer naponként az eget urához intéz?

Sabran vértáros lett.

— Sógorasszony, — mondá izgatottan — hát nem képes ön fölfogni, hogy nem szeretjük, ha a vallásról ily könnyedén beszélnek? S ön tudja, hogy az én nőm, az én vallásom!

(Folyt. köv.)

Időjárás.

Szeged, szept. 10. reggel 7 órakor.

Légnymás mm. 750 +	Hőmérsék Celsius	Légnyelvesség %	Felhőzet 0—10	Szél irányát erőssége 0—10	Csapadék 24 óra alatt mm.	Jegyzetek
57.6	9.6	94	4	Ny ₁	—	Légnymás és hőmérsék emelkedett.

A meteorológiai m. k. közp. intézet időjárás jelentése.

Budapest, szept. 10. (A «Szegedi Hirdő» eredeti távirata.)

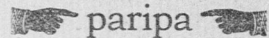
Budapesten a megelőző nap legnagyobb hőfoka = + 17°, legkisebb = + 8° Cels.

Kilátás: Nyugati szelek, többnyire derült, száraz és hűvös idő.

Nyiltér.

Nyerges

jó alakkal, kitünően idomítva, gyönyörű menéssel, kesey, 164 cm magas, 9 éves

paripa
jutányos áron eladó. — Felvilágosítással szolgál e lap kiadóhivatala. 399-3-2

Dr. Rex Izsó

TESTEGYENÉSZETI, SVÉDGYMNASTIKAI
és MASSAGE GYÓGYINTÉZETE
SZEGEDEN, Tisza Lajos-körút 48. sz.

Van szerencsém a n. érd. közönséget értesíteni, hogy a **testegyenészeti és svédgymnasztikai gyakorlatokat szept. hó 1-én újra megkezdem.**

A gyógykezelés tárgyai: A gerincoszlop elferdülései. A mellkas angolkóros és végtagok bárminemű elgörbülései. Izületi merevségek. Izlombok. Izmok és izületek rheumatikus bántalmái. Általános gyengeség. Vér-szegénység. A massagera alkalmas köresek.

Prospektust bérmentve küld

Dr. Rex Izsó,

376—13—10 gyógyintézet-tulajdonos.

Felélés szerkesztő: Lipsey Ádam.
Kiadótulajdonos: Endrényi testvérek.

